

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΦΥΛΑΞΗΣ

ΕΤΟΣ 2017

Συντάκτες έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος, Αργύριος Μπόγλης

Τμήμα Επόπτευσης / Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Υπεύθυνος τμήματος:

Δήμος Αναστόπουλος, Μηχανικός Περιβάλλοντος, M.Sc.

Ειδικοί δασικής προστασίας/φύλακες:

Φωτεινή Δημάκου

Ιωάννης Δημητρακόπουλος

Γεώργιος Λυτρίβης

Γεώργιος Κωλέττης

Επικουρούν οι:

Αργύριος Μπόγλης, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, M.Sc.

Άννα Κανελίδου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, M.Sc.

Επιμέλεια έκδοσης: Δήμος Αναστόπουλος

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 2.2/2018 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, Ιανουάριος 2018

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού
Περιοχές Natura 2000
Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής
Καταφύγια Άγριας Ζωής
Περιγραφή Προστατευόμενης Περιοχής
Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πυρκαγιές
Απόρριψη απορριμμάτων & στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις
Λαθραλιεία
Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας
Συντήρηση υποδομών – Τεχνική υποστήριξη ΦΔ
Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση
Προστασία και Διαχείριση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση
Συνεργασίες
Προσωπικό
Οχήματα

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού. Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης, προκύπτει από την υπ' αριθμό 26432/125.4.2013 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. (ΦΕΚ 185 Υ.Ο.Δ.Δ./25.4.2013) και την τροποποίηση αυτής (ΦΕΚ 185 Υ.Ο.Δ.Δ./24.9.2014), όπου ορίζονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού για το υπόλοιπο της θητείας ο Δημήτριος Μήλιος του Αθανασίου, του κλάδου ΤΕ Πολιτικός Μηχανικός Έργων Υποδομής, ως Ειδικός Επιστήμονας, σε αντικατάσταση της Μαρίας Αναγνωστοπούλου εκτελούσης και χρέη Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ «NATURA 2000»

Η προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρεμμάτων και περιλαμβάνει πέντε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000». (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας):

- ΕΖΔ - Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003)
- ΕΖΔ - Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005)
- ΕΖΔ - Κορυφές όρους Πάρνωννα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006)
- ΕΖΔ - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001)
- ΖΕΠ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)

Επιπλέον, εντός της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνεται και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας.

- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια του Φορέα Διαχείρισης καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

ΖΩΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστου θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της ΚΥΑ 33999/6.09.2010 (ΦΕΚ353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010), όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 26524, ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16.6.2011 και Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 20215, ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15.4.2013) όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5γ του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωνα-υγροτόπου Μουστου» (η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος) η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή περιμετρικά της Μονής Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα μοναδικό για την Ευρώπη αμιγές δάσος με δρυώδη άρκευθο (δενδρόκεδρος), με έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το ΦΕΚ 121Δ/1980 με το οποίο κηρύχθηκε ως "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστου (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτινων και υδρόβιων πουλιών, πληθυσμό βίδρας και τσακαλιού. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογου μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση ΔενδρόκεδρουΠραστού (3.I):Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδουςάρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τονΠραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδουςάρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση ΔενδρόκεδρουΠαλιοχωριού (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδουςάρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωνα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωνα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V):Πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Αγρίας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I):Περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχόφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Επιμήκειες περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστου και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ

Εντός της προστατευόμενης περιοχής εντοπίζονται συνολικά επτά (7) Καταφύγια Άγριας Ζωής.

- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ520/Β/8-5-1979
- **Υγροβιότοπος Μουστου** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Αγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)

- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνιτσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001

Η διαχείριση των Καταφυγίων Άγριας Ζωής στα όρια της Προστατευόμενης Περιοχής Πάρνωνα – Μουστού πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις Διατάξεις του Δασικού Κώδικα όπως ισχύει.

Σύμφωνα με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 57 του Ν.Δ. 86/1969 του Δασικού Κώδικα οι δραστηριότητες και οι απαγορεύσεις στα καταφύγια άγριας ζωής είναι οι εξής:

- Απαγορεύεται το κυνήγι κάθε ζώου και η καταστροφή κάθε είδους ζώνης με φυσική βλάστηση, των φυτοφρακτών, ή αμμοληψία, η αποστράγγιση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών πόρων και η ένταξη έκτασης καταφυγίου άγριας ζωής σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.
- Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών και ιδίως αλιευτικά έργα, έργα αναδασμού, τουριστικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατασκηνώσεις, λατομεία μεταλλεία και δρόμοι, αφού προηγουμένως έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α' και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- Επιτρέπεται η σύλληψη ζώων και η συλλογή φυτών για επιστημονικούς σκοπούς. Η μεταφορά άγριας πανίδας για τον εμπλουτισμό άλλων περιοχών επιτρέπεται και εκτελείται μόνο από τη Δασική Υπηρεσία.
- Καθορίζονται από τη Δασική Υπηρεσία, ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου των καταφυγίων άγριας ζωής και έργα ικανοποίησης των οικολογικών τους αναγκών. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μπάρας ελέγχου της πρόσβασης σε δασικούς δρόμους που οδηγούν εντός του καταφυγίου, κατά την κρίση του αρμοδίου δασαρχείου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Στην περιοχή του Πάρνωνα υπάρχουν περί τους 23 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση δενδρόκεδρου στη Μονή Μαλεβής, οι καστανεώνες στην Καστάνιτσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολίβαδα) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολιβαδικές και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολιβαδικές περιλαμβάνουν και χορτολιβαδικές εκτάσεις σε ένα μικρό οροπέδιο.

Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι. Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείμαση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδα, που εμφανίζεται σε έναν απομονωμένο πληθυσμό. Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται στην Ελλάδα με εξαφάνιση.

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupaceae*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλυνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Σημαντικό στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία σε συνδυασμό με την ποικιλία των ιδιαίτερων τύπων οικοτόπων και την μεγάλη ζωική ποικιλότητα της περιοχής αποτελούν βιοτικές παραμέτρους σε ένα μοναδικής ομορφιάς

αβιοτικό περιβάλλον που πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Νομοθεσία της Προστατευόμενης Περιοχής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- «Συμφωνία επί των Διεθνών Διαφέροντων Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιότοπων» γνωστή ως Σύμβαση Ramsar.
- Σύμβαση για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (Bonn Convention).
- Σύμβαση για την προστασία της Άγριας Ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Bern Convention).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (79/409/ΕΟΚ).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΟΚ).
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Ν.3208/2003 (ΦΕΚ303/2003) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».
- ΦΕΚ1289/1998 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
- Ν.1650/1986 (ΦΕΚ160/Α/1986) για "την προστασία του περιβάλλοντος", όπως έχει τροποποιηθεί από τις διατάξεις του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 και 96/61.».
- ΠΔ67/1981 (ΦΕΚ23/1981) «Περί προστασίας της αυτοφυούς Χλωρίδος, και Άγριας Πανίδος και καθορισμού της διαδικασίας συντονισμού και Ελέγχου της Ερεύνης επί αυτών».
- Ν.998/1979 (ΦΕΚ289/1979) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».
- Νομοθετ. Διάταγμα 868/18.1.1969 (ΦΕΚ 7/Α/1969) «Δασικός Κώδιξ».
- ΠΔ27/2009 (ΦΕΚ46/Α/2009) «Καθορισμός κανόνων διενέργειας επισκοπήσεων για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών στη Χώρα σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/70/ΕΟΚ της Επιτροπής».
- Δασική Αστυνομική Ρύθμιση. Διάταξη Υλοτομίας Πλατάνου. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου.
- Εγκύκλιος με Α.Π οικ. 150977/04.10.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10.6.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440/Β/2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ1784/Β/2005).

- Εγκύκλιος με Α.Π οικ.150895/13.09.2011 Διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της αρ. οικ. 150559/10.6.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1440/Β/2011) «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» καθώς και της αρ. 43504/2005 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1784/Β/2005).
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 150559/10.06.2011 «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού.»
- ΚΥΑ με Α.Π. οικ. 111084/17.12.2012 (ΦΕΚ3368/Β/2012) «Τροποποίηση της αριθ. οικ. 150559/10.6.2011 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού και Τουρισμού «Διαδικασίες, όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών για υφιστάμενα δικαιώματα χρήσης νερού» (ΦΕΚ 1440/Β/2011), όπως ισχύει.»
- Ν.4014/2011 (ΦΕΚ209/Α/2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.»
- Ν.3937/2011 (ΦΕΚ60/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις.»
- Ν.3010/2002 (ΦΕΚ91/Α/2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 ΕΕ και 96/61 ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέμματα και άλλες διατάξεις.»
- ΥΑ 8668 (ΦΕΚ287/Β/2007) Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.» (Β 383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 91/156/ΕΚ οδηγίας του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β'383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/206 κοινή υπουργικής απόφασης «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β791).
- ΠΔ51/2007 (ΦΕΚ54/Α/2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ "για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- ΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 126880 (ΦΕΚ 435/Β/2007) Συμπλήρωση της υπ' αριθμ. Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022/Β/2002) κοινής υπουργικής απόφασης, κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.1650/1986 (Α'160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002.
- Ν.3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».

- ΥΑ Αριθ. 2/14306/0022 (ΦΕΚ 405/Β/2002) Συμπλήρωση της 19661/1982/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης... κ.λπ.» Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β 1811) και ειδικότερα του άρθρου 2 (παρ. Β) αυτής.
- ΚΥΑ 18186/271 (ΦΕΚ 126/Β/1988) «Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικίνδυνων ουσιών στα υγρά απόβλητα».

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΘΗΡΑΣ

Η διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου διαρκεί από 20 Αυγούστου του εκάστοτε έτους μέχρι 28 Φεβρουαρίου του αμέσως επόμενου έτους, με εξαίρεση τη θήρα του αγριοκούνελου (*Oryctolagus cuniculus*) που λήγει στις 10 Μαρτίου. Η διάρκεια αυτή και οι ρυθμίσεις της κάθε κυνηγητικής περιόδου καθορίζονται με απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και όπου κρίνεται απαραίτητο καθορίζονται τοπικές ρυθμιστικές διατάξεις θήρας από τις κατά τόπους δασικές αρχές. Η απαγόρευση θήρας που ισχύει για την προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει:

Α. Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής.

Β. Τις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης σύμφωνα με την ΚΥΑ 33999/6.09.2010 (ΦΕΚ353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010), όπως έχει τροποποιηθεί (δυνάμει των Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 26524, ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16.6.2011 και Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 20215, ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15.4.2013) και ισχύει.

Γ. Τις περιοχές προστασίας της φύσης όπου το κυνήγι διέπεται από τις σχετικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, μέχρι την έκδοση του κανονισμού λειτουργίας και του σχεδίου διαχείρισης της περιοχής.

Κ.Υ.Α.

Με την Κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού», αποσκοπείται ο καθορισμός μέτρων προστασίας της φύσης και του τοπίου και των φυσικών σχηματισμών σε χερσαία και υδάτινα τμήματα της περιοχής του όρους Πάρνωννα και του Υγροτόπου Μουστού, που διακρίνονται για την μεγάλη βιολογική, οικολογική αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και εκπαιδευτική

τους αξία. Στο κείμενο της ΚΥΑ αναφέρονται αναλυτικά οι ζωνοποιήσεις και οι αντίστοιχες επιτρεπόμενες δραστηριότητες.

Η Κ.Υ.Α. αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος Σχεδίου Φύλαξης.

Κεφάλαιο 2

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΛΑΞΗΣ

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών, αποτελεί ένα βασικό στοιχείο για τη διατήρηση του φυσικού πλούτου της προστατευόμενης περιοχής. Η επόπτευση/φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής οδηγεί από την αναγνώριση της περιοχής και τις ενδεχόμενες απειλές και πιέσεις του οικοσυστήματός αυτής στη λήψη πρακτικών μέτρων προστασίας μέσα από μια σειρά ενεργειών:

- Αναγνώριση της περιοχής ως περιοχή φυσικού κάλλους.
- Αναγνώριση των βιοτικών και αβιοτικών χαρακτηριστικών της περιοχής.
- Αναγνώριση των πιέσεων και απειλών που δέχεται η περιοχή που μπορεί να είναι είτε ανθρωπογενείς είτε φυσικές καταστροφές.
- Ενέργειες για τη διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής και την εποπτεία της.

Η προστασία και διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών μιας περιοχής, από απειλές και πιέσεις προϋποθέτει εκτός από ένα υπάρχον νομικό πλαίσιο που θα στηρίζει την εκάστοτε πολιτική προστασίας, ένα μηχανισμό ελέγχου αρμόδιο για την τήρηση του νομοθετικού πλαισίου. Αυτός ο μηχανισμός, αποτελείται από φορείς που έχουν ως στόχο την εποπτεία των περιοχών που υπόκεινται σε καθεστώς προστασίας, καθώς επίσης και την επίβλεψη των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα εντός των ορίων τους. Ενώ, παράλληλα, πραγματοποιείται έλεγχος για το εάν αυτές οι δραστηριότητες είναι συμβατές με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Οι φορέας διαχείρισης όρους Πάρνωνας και υδροτόπου Μουστου ως ένας από τους αρμόδιους φορείς για τον έλεγχο και εποπτεία τέτοιων δραστηριοτήτων, αλλά λόγω της ανεπάρκειας του θεσμικού πλαισίου του Φορέα, παρόλο που έχει εκδοθεί η Κ.Υ.Α. χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής, το προσωπικό φύλαξης δεν έχει τη δυνατότητα να διενεργεί ελέγχους, και η φύλαξη ουσιαστικά περιορίζεται στην παρατήρηση, στην σύσταση και στην άμεση ειδοποίηση των αρμόδιων, για έλεγχο, υπηρεσιών.

Στην ελληνική νομοθεσία, με βάση τον κώδικα ποινικής δικονομίας καθορίζονται οι ανακριτικές ιδιότητες των οργάνων των φορέων που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία των περιοχών και τους παρέχεται η δυνατότητα να επιβάλλουν κυρώσεις σε όσους ασκούν δραστηριότητες που είναι ενάντια στις ισχύουσες νομικές διατάξεις.

Στους Ειδικούς Ανακριτικούς Υπαλλήλους, περιλαμβάνονται τα όργανα από όλα τα Σώματα Ασφαλείας (μεσυγκεκριμένο βαθμό), καθώς επίσης και οποιοδήποτε Σώμα ή Όργανο που αποκτά την ιδιότητα και τις αρμοδιότητες Ειδικού Ανακριτικού Υπαλλήλου, σύμφωνα με εκάστοτε νομοθετικό διάταγμα. Στα Σώματα Ασφαλείας ανήκει η ελληνική αστυνομία, η πυροσβεστική, το λιμενικό σώμα ενώ καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου έχουν η δασική υπηρεσία και η ομοσπονδιακή θηροφυλακή.

Τόσο για τους ορεινούς όγκους όσο και για την υγροτοπική περιοχή, ο Φορέας Διαχείρισης με τα μέσα που διαθέτει έφτασε γενικά σε ένα πάρα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο φύλαξης/προστασίας λόγω του ότι σε αυτό συνέβαλε η συνεχής εποπτεία, ενημέρωση, καθοδήγηση και συνεργασία των φυλάκων με όλα τα θεσμοθετημένα όργανα φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, όπως:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Αστυνομία
- Λιμενικό Σώμα

Τμήμα Επόπτευσης Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Τα μέσα που χρησιμοποίησε το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης κατά την περίοδο του έτους 2017 ήταν:

- α) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στο Άστρος
- β) Ένα αγροτικό όχημα και δύο φύλακες στον Άγιο Πέτρο
- γ) Ένα αγροτικό όχημα εκ περιδρομής στην περιοχή Λεωνιδίου

Οχήματα του Φορέα Διαχείρισης

Κάθε όχημα και κάθε βάρδια περιλαμβάνει ένα οδηγό και σε ειδικές περιπτώσεις δύο υπαλλήλους. Ακολουθείται πρόγραμμα διαδρομών που συντάσσει ο Υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης /Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης.

Η προμήθεια σύγχρονου και αξιόπιστου εξοπλισμού επέτρεψε να παρέχονται πλέον στο πεδίο αναβαθμισμένες υπηρεσίες. Ο εξοπλισμός κάθε οχήματος είναι:

- Ένα σταθερό και ένα φορητό ασύρματο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις συχνότητες των δύο Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας ανάλογα με την περιοχή επόπτευσης του προσωπικού (Αρκαδία ή Λακωνία). Οι ασύρματοι παραμένουν ανοικτοί καθ' όλη τη διάρκεια της βάρδιας, στην ανάλογη συχνότητα της περιοχής που βρίσκονται. Με αυτό τον τρόπο είναι άμεση η επικοινωνία των φυλάκων του Φορέα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και επιτυγχάνεται γρηγορότερη επέμβαση και αντιμετώπιση του συμβάντος.
- Ένα βυτίο πυρόσβεσης χωρητικότητας 500 λίτρων και μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια, φακό, εργαλειοθήκη, αλυσοπρίονο, φωτογραφική μηχανή, αυτόματη κάμερα, κάμερα καταγραφής και ασφάλειας αυτοκινήτου, φορητό GPS, οδηγό αναγνώρισης πουλιών/φυτών/ερπετών, ένα βίντσι (εργάτης), αντιολισθητικές αλυσίδες κ.α.
- Γαλότσες, ολόσωμες αδιάβροχες φόρμες, προστατευτικά γυαλιά, μάσκες εργασίας, σακίδια πλάτης, σάκοι νερού και προστατευτικά γάντια.
- Αναλυτικοί χάρτες της περιοχής.
- Υπηρεσιακό κινητό τηλέφωνο.
- Φορητό φαρμακείο πρώτων βοηθειών.

Κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας συμπληρώνονται τα εξής έντυπα:

- **Δελτίο Κίνησης Οχήματος:** όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τις χιλιομετρικές αποστάσεις, η ημέρα κίνησης και η αντιστοίχιση του τιμολογίου βενζίνης. Παραδίδεται στον υπεύθυνο φύλαξης και αποστέλλεται μαζί με τα Μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών και τα αντίστοιχα τιμολόγια βενζίνης. Σημειώνεται ότι το όχημα κίνησης είναι είτε του Φορέα Διαχείρισης είτε ιδιωτικό όχημα.
- **Φύλλο Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης:** (Βιβλίο Συμβάντων): όπου καταγράφονται οι διαδρομές με τα διανυθέντα χιλιόμετρα και τυχόν παρατηρήσεις του υπαλλήλου. Χρησιμοποιείται για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Φύλαξης και αποτελεί παραδοτέο της φύλαξης.
- **Δελτίο Παρακολούθησης:** όπου καταγράφονται τα βιοτικά δεδομένα που εντοπίζονται και μαρκάρονται με το GPS, ώστε να υπάρχει επικουρία του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης.

Ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/ Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης είναι συνοπτικά αρμόδιος για:

- Την κατάρτιση των **Μηνιαίων Προγραμμάτων Φύλαξης**, τα οποία αποτελούν το πρόγραμμα βαρδιών κάθε υπαλλήλου στη φύλαξη. Τα Μηνιαία Προγράμματα αποστέλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας μηνιαίως προς έγκριση.

- Την κατάρτιση του **Εβδομαδιαίου Προγράμματος Φύλαξης**, στο οποίο καταγράφονται αναλυτικά οι διαδρομές κάθε υπαλλήλου. Υποχρεούται επίσης να το αποστέλλει σε κάθε συνεργαζόμενη υπηρεσία (πυροσβεστική, δασαρχείο κλπ), ώστε να γνωρίζουν οι αρμόδιες οι υπηρεσίες ποια σημεία εποπτεύονται καθημερινά.
- Συμπληρώνει πριν από κάθε κίνηση οχήματος την **Διαταγή Πορείας**, όπου αναγράφονται η ημερομηνία κίνησης, η αιτιολογία της κίνησης, και οι επιβαίνοντες στο όχημα. Αποστέλλεται μαζί με το **Δελτίο Κίνησης Οχήματος** και το αντίστοιχο τιμολόγιο βενζίνης στην Διαχειριστική Αρχή.
- Την σύνταξη του **Δελτίου Αυτοψίας**, σε περίπτωση εντοπισμού παράβασης, με επισύναψη φωτογραφικής τεκμηρίωσης
- Την παραπομπή των σημαντικότερων αυτοψιών – καταγγελιών προς το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης με σκοπό τη σύνταξη επιστολών και καταγγελιών.
- Συγκεντρώνει μηνιαίως τα Φύλλα Καταγραφής Συμβάντων Φύλαξης, τα οποία αρχειοθετούνται ανά μήνα ως Μηνιαίο Βιβλίο Συμβάντων και χρησιμοποιούνται στην σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων Φύλαξης.
- Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης πεπραγμένων φύλαξης.
- Συνεργασία με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Τήρηση του φωτογραφικού αρχείου φύλαξης.

Κεφάλαιο 3

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Με στόχο την αποτελεσματική φύλαξη στην προστατευόμενη περιοχή όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού, οι τέσσερις (4) φύλακες/επόπτες του Φορέα Διαχείρισης, εκτελούν καθημερινώς δρομολόγια, τόσο στον ορεινό όγκο της προστατευόμενης περιοχής, όσο και στην παραλιακή ζώνη. Με δεδομένες τις παρούσες αρμοδιότητες του προσωπικού, η φύλαξη έχει κυρίως εποπτικό, προληπτικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα και σε δεύτερο βαθμό κατασταλτικό με στόχο να αποτρέπονται οι παράνομες δραστηριότητες στην προστατευόμενη περιοχή. Επίσης, η συνέχιση και η ενίσχυση συνεργασίας του προσωπικού με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες της περιοχής αποτελεί βασική προτεραιότητα του Φορέα Διαχείρισης.

Πυρκαγιές

Η πρόληψη των πυρκαγιών αποτελεί βασική αρμοδιότητα των φυλάκων του Φορέα Διαχείρισης τόσο στις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα όσο και στις πεδινές. Η περίοδος επικινδυνότητας κατά την οποία υπάρχει ανάγκη για συνεχή παρουσία στο ύπαιθρο σε σχέση με τις πυρκαγιές είναι κατά την αντιπυρική περίοδο, ήτοι από αρχές Μαΐου μέχρι τέλος Οκτωβρίου. Κατά τους μήνες αυτούς διαμορφώνεται κατάλληλα ο εξοπλισμός των οχημάτων φύλαξης με βυτία πυρόσβεσης, χωρητικότητας 500 λίτρων νερού και μάνικες κατάσβεσης.

Καμμένη έκταση στα Άνω Δολιανά

Καμμένη έκταση στα Αντζινέικα

Την περίοδο του 2017, καταγράφηκαν μόλις τρία(3) περιστατικά πυρκαγιών σε δασικά οικοσυστήματα, τα πιθανά αίτια αυτών ήταν αμέλεια κτηνοτρόφων και ιδιωτών ή εμπρησμός.

Οι φύλακες είχαν καθημερινή και συνεχή επαφή με την Πυροσβεστική Υπηρεσία (Αρκαδίας και Λακωνίας), μέσω ασυρμάτων, επιτυγχάνοντας την έγκαιρη ειδοποίησή της σε περίπτωση

πυρκαγιάς. Παράλληλα, συνδράμουν επικουρικά στο έργο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, διαμορφώνοντας κατάλληλα το πρόγραμμα διαδρομών περιπολίας των οχημάτων, ώστε να μην συμπίπτουν με τις περιπολίες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, αλλά και συμμετέχοντας στην κατάσβεση πυρκαγιών.

Συγκριτικά με το 2016 όπου σημειώθηκαν δυο(2) πυρκαγιές, τα περιστατικά του 2017 κυμάνθηκαν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, αυξημένα κατά ένα. Αυτό οφείλεται κυρίως στην άψογη συνεργασία των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με το Τμήμα Επόπτευσης/Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης και στην εντατική και συνεχή φύλαξη από τους φύλακες του Φορέα Διαχείρισης. Και τατρία (3) περιστατικά περιορίστηκαν και αντιμετωπίστηκαν άμεσα, προλαμβάνοντας τυχόν επέκτασή τους.

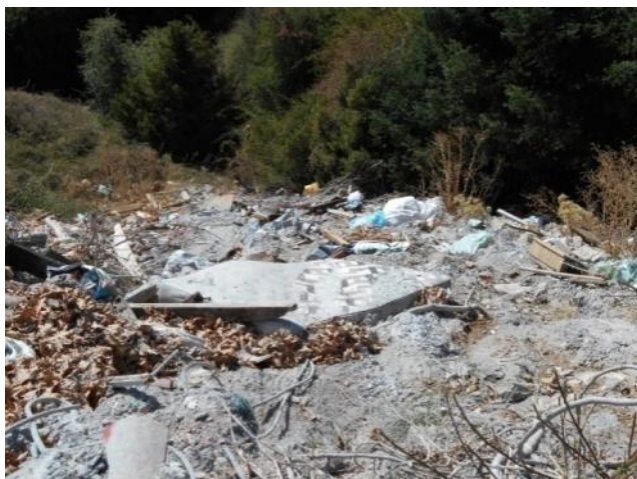
Συλλογή τσαγιού και ειδών χλωρίδας

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 33999/2010, δεν επιτρέπεται η συλλογή φυτών χωρίς ειδική άδεια από το αρμόδιο Δασαρχείο. Στα φυτά αυτά κατατάσσονται κυρίως το τσάι (*Sideritisclandestina*) του Πάρνωνα, η ρίγανη (*Origanummonites*) καθώς και άλλα τοπικά ενδημικά είδη της περιοχής. Απαραίτητη περίοδος για συνεχή παρουσία στον Πάρνωνα είναι από τις αρχές Μαΐου μέχρι και τέλος Αυγούστου, περίοδος που καλύπτει την ανθοφορία του ενδημικού είδους *Sideridiscladestina* που φύεται στον Πάρνωνα, οπότε και παρατηρείτε παράνομη συγκομιδή του, πέραν των επιτρεπόμενων κατ' άτομο όριο κάρπωσης του είδους.

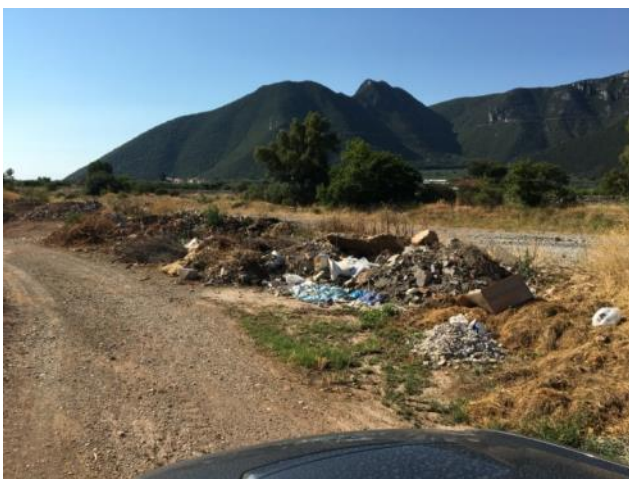
Το Δασαρχείο Σπάρτης είναι αρμόδιο για την διαχείριση του υψηλού δάσους του Πάρνωνα όπου και φύεται το τσάι. Οι φύλακες του Φ.Δ. προσπάθησαν να αποτρέψουν την αλόγιστη συλλογή και εμπορία του και με την αλλαγή του ωραρίου τους κατά τη περίοδο συγκομιδής του – μήνες Μάιος με Ιούλιο – αλλά και με στοχευόμενα εβδομαδιαία δρομολόγια, στις περιοχές του Πάρνωνα όπου φύεται. Δεν καταγράφηκαν για το έτος 2017 παράνομα περιστατικά συλλογής τσαγιού.

Απόρριψη απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων - Επιχωματώσεις

Πλήθος χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων αλλά και στερεών αποβλήτων καταγράφηκαν από τους φύλακες του Φ.Δ. σε όλη την έκταση της προστατευόμενης περιοχής. Συγκεκριμένα καταγράφηκαν δώδεκα(12) συμβάντα για το 2017, μειωμένα από τα συμβάντα του 2016 (15 περιστατικά).

Μπάζα & οικοδομικά υλικά στο ρέματου Δαφνώνα

Μπάζα, οικοδομικά υλικά & απορρίμματα στην περιοχή του Κοσμά

Για δέκα (10) περιπτώσεις αποθέσεων στερεών αποβλήτων ή απορριμμάτων, συντάχθηκαν σχετικές αναφορές από το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης κατόπιν υποδείξεων των θέσεων

από το Τμήμα Φύλαξης, για ενέργεια προς τις αρμόδιες υπηρεσίες(όπως, Δήμοι, Περιφέρεια Πελοποννήσου, ΥΠΕΝ και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων).

Οι κατανομές των καταγεγραμμένων παράνομων δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των ετών 2016 & 2017, φαίνονται στα παραπάνω γραφήματα. Διαπιστώνεται μικρή μείωση για το 2017 καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αυτό οφείλεται στην συντονισμένη φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής.

Λαθραλιεία

Η καθημερινή επίβλεψη της περιοχής Απόλυτου Προστασίας της Φύσης του υγροτόπου Μουστού, όπου και απαγορεύεται κάθε είδους δραστηριότητα, δεν είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα, κατά τη διάρκεια του 2017 καταγράφηκαν πέντε (5) περιπτώσεις λαθραλιείας αυξημένη σε σχέση με το 2016 όπου είχαν καταγραφεί μόλις δύο (2) περιπτώσεις.

Παρά την επαρκή σήμανση απαγόρευσης της εν λόγω δραστηριότητας, η παρουσία των φυλάκων κρίθηκε απαραίτητη, οι οποίοι προέβησαν σε σύσταση και ενημέρωση των παραβατών και στη συνέχεια τους απομάκρυναν από το σημείο.

Λοιπές παράνομες δραστηριότητες

Αμμοληψίες: η συγκεκριμένη δραστηριότητα διενεργείται κυρίως στην περιοχή του υγροτόπου Μουστού και στα ρέματα του Τάνου και Βρασιάτη. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2017 δεν εντοπίστηκε καμία περίπτωση παράνομης αμμοληψίας στην προστατευόμενη περιοχή.

Απορρίψεις υγρών αποβλήτων: αφορά κυρίως υγρά απόβλητα ελαιοτριβείων, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, από ελαιοτριβεία της περιοχής κατά τους μήνες συγκομιδής ελαιοκάρπων. Υπάρχουν σταθερά σημεία απόρριψης των εν λόγω λυμάτων και ο Φορέας κατήγγειλε το γεγονός με επιστολές προς τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τα προηγούμενα έτη. Η απόθεση των αποβλήτων στις συγκεκριμένες περιοχές κατά τα έτη 2016 & 2017 έπαψε να εμφανίζεται διότι πολλά ελαιοτριβεία έπαψαν να λειτουργούν καθώς δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές της κείμενης νομοθεσίας. Τα ελαιοτριβεία που συνεχίζουν την λειτουργία τους εναρμονίστηκαν με την κείμενη νομοθεσία, βάσει της οποίας κάθε ελαιοτριβείο πρέπει να έχει σταθερές αδειοδοτημένες δεξαμενές απόθεσης των λυμάτων, έτσι ώστε να μην εισχωρούν αυτά στον υδροφόρο ορίζοντα. Εντοπίστηκε ένα (1) περιστατικό παράνομης απόθεσης λυμάτων από βυτίο στην περιοχή της Βασκίνας εντός της παράνομης χωματερής που λειτουργεί ο Δήμος Νότιας Κυνουρίας.

Λαθροθηρία: Τα επτά καταφύγια Άγριας Ζωής που υπάρχουν στην περιοχή του Φ.Δ. κάνουν ιδιαίτερα δύσκολο το έργο των φυλάκων αλλά μέχρι και σήμερα δεν έχει εμφανιστεί κάποιο ιδιαίτερο κρούσμα λαθροθηρίας. Η συνεχής παρουσία της θηροφυλακήτης Κινηγетικής Ομοσπονδίας στην προστατευόμενη περιοχή σε συνδυασμό με τις περιπολίες των φυλάκων του Φ.Δ βοήθησε αρκετά στη πρόληψη και καταστολή της λαθροθηρίας. Ένα μειονέκτημα του Φ.Δ., πέραν της ελλιπέστατης νομοθεσίας περί αρμοδιοτήτων, είναι το ωράριο εργασίας, το οποίο δεν είναι δυνατόν να εκτελείται κατά τις νυχτερινές και πρώτες πρωινές ώρες. Αυτό έχει ως

αποτέλεσμα να μην έχουν εντοπιστεί κρούσματα λαθροθηρίας, ενώ είναι γνωστό ότι υπάρχουν, κυρίως τις νυχτερινές ώρες.

Υλοτομίες: Κατά τη διάρκεια του 2017 δεν εντοπίστηκαν περιπτώσεις λαθροϋλοτομίας στην ευρύτερη προστατευόμενη περιοχή.

Κεφάλαιο 4

ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2017

Καταγραφή άγριας πανίδας και ορνιθοπανίδας

Μία από τις συμπληρωματικές αρμοδιότητες του Τμήματος Φύλαξης αποτελεί και η Καταγραφή και Παρακολούθηση ειδών, στην περιοχή ευθύνης του Φορέα.

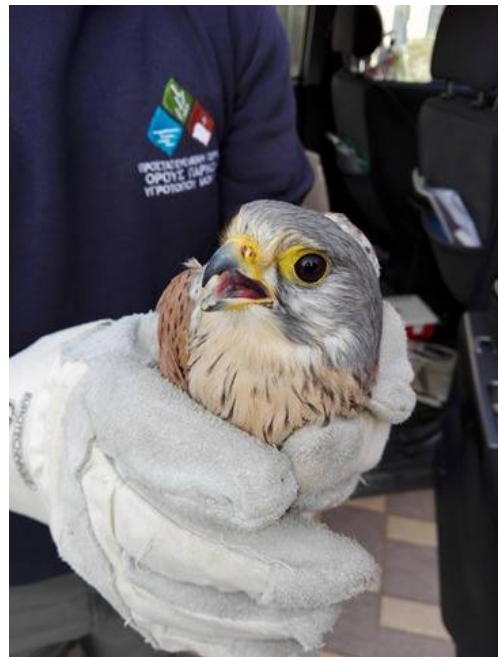
Έχοντας άμεση επαφή με την προστατευόμενη περιοχή, οι φύλακες κατά τη διάρκεια των περιπολιών τους είχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης και καταγραφής ειδών ορνιθοπανίδας και άγριας πανίδας. Η χρήση οδηγών για ερπετά/ πτηνά/ θηλαστικά, κιαλιών, φωτογραφικών μηχανών και αυτόματων καμερών ήταν τα κύρια μέσα για να κάνουν αναγνώριση στο πεδίο, ενώ με τη χρήση φορητού GPS υποδείκνυαντο ακριβές σημείο καταγραφής.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν θα χρησιμοποιηθούν στην καταγραφή και χαρτογράφηση της ζωογεωγραφίας των ειδών της προστατευόμενης περιοχής.

Επιπλέον, έχουν διασωθεί τραυματισμένα άγρια ζώα και έχουν αποσταλεί για περίθαλψη στο Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων – ANIMA, στην Αθήνα. Συγκεκριμένα, το Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2017 εντοπίστηκε από περίοικους, στο κεντρικό κανάλι του Μουστού (Βαυαρικό) άτομο βουβόκυκνου (*Cygnus olor*) το οποίο έφερε σημάδια αδυναμίας πετάγματος και κίνησης. Μετά από σχετική ενημέρωση του ΦΔ μετέβησαν στο σημείο ο Συντονιστής του ΦΔ και φύλακας του ΦΔ, εκτός υπηρεσίας για έλεγχο της κατάστασής τους, όπου και διαπιστώθηκε πως ο βουβόκυκνος ήταν νεκρός. Στις 23 Ιανουαρίου 2017 προσωπικό του ΦΔ τηρώντας τους κανόνες ασφαλείας και με τις οδηγίες της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Αρκαδίας, περισυνέλεξε το νεκρό βουβόκυκνο και τον απέστειλε στην αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία Αρκαδίας για αποστολή δείγματος για εργαστηριακό έλεγχο τυχόν προσβολής του από την γρίπη των πτηνών. Δυστυχώς, τα εργαστηριακά αποτελέσματα ήταν θετικά, με τον εν λόγω βουβόκυκνο να είναι το πρώτο καταγεγραμμένο περιστατικό άγριου πτηνού προσβεβλημένο με τον ιό της γρίπης των πτηνών στην ευρύτερη περιοχή του υγροτόπου Μουστού.

Πρώτες βοήθειες σε γκιώνη (*Otus scops*)

Πρώτες βοήθειες σε βραχοκίρκινο (Falcotinnunculus)

Συντήρηση υποδομών - Τεχνική Υποστήριξη ΦΔ

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων των φυλάκων είναι η συντήρηση κτηριακών υποδομών, του εξοπλισμού του Φορέα Διαχείρισης, η συντήρηση των μονοπατιών, των παρατηρητηρίων κλπ. Της προστατευόμενης περιοχής, καθώς επίσης και η υποστήριξη, εξυπηρέτηση και ο έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής με ταυτόχρονη ενημέρωσή τους για το ισχύον καθεστώς προστασίας της κάθε περιοχής, βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Κατά τη διάρκεια του 2017, συντηρήθηκαν οι υποδομές του Φορέα Διαχείρισης (Κέντρα Ενημέρωσης και οχήματα) και οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός του Υγροτόπου Μουστού, καθώς και της ευρύτερης περιοχής του Φορέα Διαχείρισης. Έγιναν καθαρισμοί απορριμμάτων και στερεών υλικών κυρίως στις περιοχές απολύτου προστασίας της Φύσης, όπως στη λιμνοθάλασσα του Μουστού, στη παραλία Πόρτες πλησίον του υγροτόπου Μουστού, στα ρέματα Τάνου και Βρασιάτη, καθώς και στις περιοχές του ορεινού όγκου του Πάρνωνα.

Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση

Μια από τις αρμοδιότητες των φυλάκων είναι και η επικουρία στις δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης.

Οι φύλακες, σε έκτακτες περιπτώσεις κατά την απουσία των ξεναγών, λειτουργούν τα Κέντρα Ενημέρωσης του Φορέα στο Άστρος, Άγιο Πέτρο, Καστάνιτσα και Λεωνίδιο,

συμβάλλονταςάμεσα σε όλες τις δράσεις/ εκδηλώσεις Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης. Συμμετείχαν ενεργά σε κάθε δράση/εκδήλωση ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, σε δεκάδες ξεναγήσεις ομάδων και σχολείων στην προστατευόμενη περιοχή. Κάποιες από τις εκδηλώσεις του Φορέα Διαχείρισης είναι:

- Χορνιθοπαρατήρηση με αφορμή την Πανευρωπαϊκή Γιορτή πουλιών,
- η συμμετοχή στις δράσεις της 34^η ΓιορτήςΚαστάνου στην Καστάνιτσα,
- η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων πληροφόρησης στην παραλία «Πόρτες Μελιγούς» για την προστασία του κρίνου της θάλασσας (*Panocratiummaritimum*) με ταυτόχρονο εθελοντικό καθαρισμό της παραλίας,
- ο έλεγχος των φωλεών ωτοκίας του είδους χελώνας καρέτα (*Carettacaretta*),
- ο εθελοντικός καθαρισμός του υγροτόπου Μουστού στα πλαίσια της Πανελλαδικής καμπάνιαςLet'sDoit,
- η συμμετοχή στην4^η διοργάνωση του αγώνα υπεραπόστασης «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» με αφετηρία και τερματισμό στον Αγ. Πέτρο Αρκαδίας, καλύπτοντας μια κυκλική απόσταση 70 χλμ.

ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ 2017 - 70ΧΛΜ.
ΔΡΟΜΟΙ ΠΑΡΝΩΝΑ 2017 - 37ΧΛΜ.
ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ, 15/07/2017
ΕΝΑΡΞΗ ΑΓΩΝΩΝ: 10.00 Π.Μ.
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΔΗΜΟΣ
ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΦΡΟΝΙΣ ΠΑΡΝΩΝΑ
ΥΠΟΤΕΛΟΥΣ ΜΟΥΣΤΟΥ

Απόλλων
... Ομάδα Αγίου Πέτρου

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Αφίσα Κρόνιον Πέρασμα

Προπορευόμενος αθλητής του αγώνα ξεπερνά το σημείο του Μαραθωνίου στην περιοχή μεταξύ Βαρβίτσας και Καρμών Λακωνίας.

Εθελοντικός καθαρισμός του υγροτόπου Μουστού στα πλαίσια της Πανελλαδικής καμπάνιας Let's Do it

Ως μέλος των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ), ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε στις συναντήσεις των ΣΟΠΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, των Δήμων Νότιας & Βόρειας Κυνουρίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών, χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων. Στις συναντήσεις, ο ΦΔεκπροσωπήθηκε από τον Υπεύθυνο του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης. Συγκεκριμένα:

(11/04/2017) Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με θέμα «Δασικές Πυρκαγιές 2017».

Ενόψει της αντιπυρικής περιόδου που ορίζεται από 1 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου, έλαβε χώρα στις 11/04/2017 η καθιερωμένη συνάντηση του Συντονιστικού Οργάνου της Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας, με θέμα τις Δασικές Πυρκαγιές. Στην συνάντηση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών: Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα, Ελληνική Αστυνομία, Δήμοι Νομού Αρκαδίας, Δασικές Υπηρεσίες και ο προϊστάμενος Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κ. Δημήτρης Κατσαρός.

Ο αντιπεριφερειάρχης Αρκαδίας κ. Βαγγέλης Γιαννακούρας προέδρευσε της επιτροπής και στην εισήγησή του ευχαρίστησε όλους τους φορείς για τη σημαντική τους βοήθεια και για τις άμεσες ενέργειες στις οποίες προέβησαν, προκειμένου τα φαινόμενα να μην προκαλέσουν εκτεταμένες ζημιές τον χειμώνα. Ακολούθως, αναφέρθηκε στην θερινή περίοδο: «Η σωστή προετοιμασία για το καλοκαίρι πέρυσι απέφερε αποτέλεσμα, με την Περιφέρεια Πελοποννήσου να έχει

ενθαρρυντικά αποτελέσματα και λίγες μεγάλες πυρκαγιές. Πρέπει να προετοιμαστούμε άμεσα», τόνισε, «ώστε να μην πληγωθούν τα δάση μας εφέτος».

Η συνάντηση είχε σκοπό τη συνεργασία των φορέων για την επίτευξη της καλύτερα δυνατής πρόληψης, ενάντια στον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς. Το λόγο πήρε ο εκπρόσωπος του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος επισήμανε τις δυσκολίες και τα προβλήματα που συναντούν εν ώρα εργασίας και δυσχεραίνουν το έργο τους. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην ανάγκη απομάκρυνσης των κλαδιών οπωροφόρων δέντρων, που φράσουν τους δρόμους, και τον καθαρισμό των οικοπέδων, ώστε να διευκολύνεται η προσπέλαση των οχημάτων. Επίσης αναφέρθηκε στην άμεση αλλαγή των κατεστραμμένων αντλιών (πομόνες) στις υδατοδεξαμενές των ορεινών όγκων. Αιτήθηκε στη Δασική Υπηρεσία να μεριμνήσει την παροχή άδειας κοπής κλάδων στους αγροτικούς δρόμους. Ζήτησε έγκαιρη ενημέρωση όλων, σχετικά με τον Δείκτη Επικινδυνότητας βάσει των ημερήσιων χαρτών επικινδυνότητας που εκδίδει η Γ.Γ. της Πολιτικής Προστασίας και πρότεινε την δυνατότητα προβολής τηλεοπτικού σποτ τις ημέρες υψηλού κινδύνου.

Από τη μεριά του ο Φορέας Διαχείρισης αναφέρθηκε στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν και προκαλούν δυσλειτουργία της υπηρεσίας, με αποτέλεσμα η φύλαξη να έχει περιοριστεί αρκετά. Εξαιτίας της περιορισμένης ποσότητας των καυσίμων, βάσει του επιτρεπόμενου ορίου κατανάλωσης ανά μήνα, θα τροποποιηθούν αναλόγως τα δρομολόγια της περιπολίας και θα αλλάξει ο τρόπος φύλαξης με πιο στατικές περιπολίες και μείωση των μακρινών δρομολογίων. Ωστόσο, ο κατάλληλος εξοπλισμός των οχημάτων καθιστά τον ΦΔ μια ικανή και ευέλικτη επιλογή κατάσβεσης, τονίζοντας τις άριστες σχέσεις με το ΠΣ.

Οι εκπρόσωποι των Δήμων (Τρίπολης, Βόρειας και Νότιας Κυνουρίας κλπ) παραπονέθηκαν για την καθυστέρηση της χρηματοδότησης για δράσεις πολιτικής προστασίας, επισήμαναν την ανάγκη καθαρισμού του αγροτικού δικτύου από κλαδιά, ζήτησαν να αναλάβει κάθε υπηρεσία τις υποχρεώσεις της και αιτήθηκαν επιπλέον προσωπικό. Από την πλευρά του ο εκπρόσωπος του αυτοκινητόδρομου «ΜΟΡΕΑ» τόνισε ότι η χρήση του αυτοκινητόδρομου θα γίνεται δωρεάν από τα κατασβεστικά οχήματα και ότι έχουν αναλάβει τον καθαρισμό των νησίδων από χόρτα και πιθανό εύφλεκτο υλικό. Οι λοιπές υπηρεσίες δεσμεύτηκαν ότι θα συνδράμουν τα μέγιστα και με όποια μέσα διαθέτουν στην αντιμετώπιση επεισοδίου πυρκαγιάς.

(18/05/2017) Συνάντηση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας των Δήμων Βόρειας και Νότιας Κυνουρίας, με θέμα «Δασικές Πυρκαγιές 2017».

Την Πέμπτη 18 Μαΐου 2017 έλαβαν χώρα οι καθιερωμένες συναντήσεις Συντονιστικού Πολιτικής Προστασίας των Δήμων Βόρειας και Νότιας Κυνουρίας, με θέμα συζήτησης τον συντονισμό δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών, σε συνέχεια της συνάντησης του Περιφερειακού ΣΟΠΠ στις 11/04/2017. Στις συναντήσεις

παρευρέθησαν εκπρόσωποι φορέων αρμόδιων για το συντονισμό δράσεων και κατάσβεση πυρκαγιών, όπως ο Δ/ντης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας (κ. Σταθάς), στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος και της Αστυνομίας, δασικοί υπάλληλοι, ο προϊστάμενος του Λιμενικού Σώματος Άστρους (για Δήμο Βόρειας Κυνουρίας) και εκπρόσωποι των Δήμων.

Και οι δύο συναντήσεις επεσήμαναν την ανάγκη της πρόληψης ως το σημαντικότερο μέτρο πυροπροστασίας, η οποία διασφαλίζεται με τις εξής δράσεις:

- Σωστή προετοιμασία των υδατοδεξαμενών από τους Δήμους.
- Καθαρισμός επαρχιακού και δασικού οδικού δικτύου από τους αρμόδιους φορείς.
- Καθαρισμός των ιδιωτικών οικοπέδων από την πλεονάζουσα βλάστηση και απαραίτητη απομάκρυνση της κομμένης από τα σημεία.
- Συντήρηση αντιπυρικών οδών από τη Δασική Υπηρεσία.
- Συμμετοχή εθελοντών στην αντιμετώπιση συμβάντος.

Φυσικά οι παραβρισκόμενοι εκπρόσωποι δεν παρέλειψαν να αναφερθούν σε ελλείψεις, παράπονα και δυσκολίες, κυρίως οικονομικής φύσεως. Από τον ΦΔ επισημάνθηκε η αδυναμία εκτεταμένης φύλαξης, λόγω περιορισμένων διαθέσιμων ποσοτήτων στα καύσιμα κίνησης, με αποτέλεσμα την πιο στατική περιπολία, ενώ έγινε και αναφορά και στην αδυναμία πτήσης των αεροπλάνων κατάσβεσης πυρκαγιών από την Περιφέρεια, λόγω οικονομικών δυσχερειών.

(08/06/2017) Συμμετοχή στην "Ευρεία σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο 2017" που πραγματοποίησε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας στην Τρίπολη.

Στις 8 Ιουνίου 2017 μετά από πρόσκληση της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου & Ιονίου (Α.Δ.Π.Δ.Ε.& Ι) πραγματοποιήθηκε ευρεία

σύσκεψη για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο 2017. Στόχος της σύσκεψης, η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών κατά την αντιπυρική περίοδο.

Η σύσκεψη έγινε υπό την προεδρία του Συντονιστή της Α.Δ.Π.Δ.Ε.& Ι., Νικολάου Παπαθεοδώρου, παρουσία του Συντονιστή των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Υποστράτηγου Βασιλείου Ματθαίου του Διευθυντή Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Δημήτρη Κατσαρού, του

Διοικητή των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Πελοποννήσου κ. Θ. Λαρέζου και του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου Πελοποννήσου κ. Στρατηγάκου.

Η σύσκεψη ξεκίνησε με την παρουσίαση στελέχους του Πυροσβεστικού Σώματος, αναφερόμενη στο έμψυχο και άψυχο δυναμικό των Πυροσβεστικών Δυνάμεων της Περιφέρειας, στις ζώνες υψηλού κινδύνου και στις περιοχές που πλήττονται συχνότερα από δασικές πυρκαγιές. Τέλος, ο ομιλητής αναφέρθηκε στην ετοιμότητα και στη δυνατή άμεση επέμβαση του Σώματος σε περίπτωση ανάγκης, καθώς το Επιχειρησιακό Σχέδιο έχει συνταχθεί από τη πλευρά του. Την επιβεβαίωση για άμεση δράση έδωσαν με τη σειρά τους και οι παρευρισκόμενοι Διοικητές της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Συνεχίστηκε με τους εκπροσώπους των ΟΤΑ οι οποίοι τοποθετήθηκαν σχετικά με τους καθαρισμούς στους οποίους έχουν προβεί. Αναφέρθηκαν για τις μη έγκυρες πιστώσεις από το Κράτος σχετικά με την αντιπυρική περίοδο, για την μη δυνατότητα από τη νομοθεσία να επιτρέπεται στους εθελοντές και χειριστές πολίτες, να μπορούν κατά τη διάρκεια μια πυρκαγιάς να οδηγούν τα

μηχανήματα και κρατικά οχήματα. Επισημάνθηκε ότι για το 2017 κατανεμήθηκε από τον κρατικό

προϋπολογισμό, το ποσό των 16,9 εκατομμυρίων ευρώ στους Ο.Τ.Α. της χώρας για έργα πυροπροστασίας, εκ των οποίων τα 2.157.900 ευρώ αφορούν τους ΟΤΑ της Δυτικής Ελλάδας και του Ιονίου. Επίσης, έχουν δοθεί πιστώσεις ύψους 198.500 ευρώ (145.000 για τη Δυτική Ελλάδα και 53.500 για τα Ιόνια Νησιά) για την εκτέλεση προγραμμάτων δασοπροστασίας στις δασικές υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην κάλυψη των πραγματικών αναγκών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε μέσα και ανθρώπινο δυναμικό, καθώς και η δυνατότητα διορθωτικών νομοθετικών παρεμβάσεων προς διευκόλυνση του έργου της Πολιτικής Προστασίας.

Από τη δική τους πλευρά οι εκπρόσωποι των Δασικών Υπηρεσιών, κατέθεσαν τους προβληματισμούς και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ως Δημόσιοι Φορείς, και που αφορούν κυρίως οικονομικά ζητήματα (πχ πιστώσεις, αδυναμία μετακινήσεων), αλλά υποσχέθηκαν πως θα γίνονται όσο το δυνατόν περισσότερες περιπολίες για αποφυγή και φύλαξη τυχόν πρόκλησης πυρκαγιών.

ΟΥπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/ Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης του ΦΔ αναφέρθηκε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η υπηρεσία με την έλλειψη προσωπικού και τα οικονομικά ζητήματα. Ωστόσο, η συμβολή της, με όσα μέσα διαθέτει, είναι δεδομένη και η συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες (π.χ. Π.Υ., ΟΤΑ κλπ) είναι άψογη. Υπογράμμισε ότι θα γίνεται περιπολία στην περιοχή του Φορέα και υπενθύμισε ότι ο χαρακτήρας της φύλαξης είναι περισσότερο εποπτικός.

Ο κ. Κατσαρός ανέφερε ότι θεσμοθετήθηκε το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο Δήμων και Περιφερειών για την αντιμετώπιση των ήδη επελθουσών ζημιών από θεομηνίες, όπως καταστροφές λόγω πυρκαγιών κλπ., αλλά και για δράσεις πρόληψης στο πλαίσιο του έργου «Πρόληψης & Αντιμετώπισης Ζημιών και Καταστροφών που Προκαλούνται από Θεομηνίες» που είναι ενταγμένο στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τέλος ο κ. Παπαθεοδώρου ανέφερε ότι θα γίνει μέγιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων όλων των υπηρεσιών και των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και η απόλυτη συνεργασία μεταξύ τους για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών.

(20/11/2017) Συνάντηση του Σ.Τ.Ο.Π.Π. του Δήμου Νότιας Κυνουρίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω πλημμυρικών φαινομένων χιονοπτώσεων & παγετών.

Ο Φ.Δ. συμμετείχε στην καθιερωμένη συνεδρίαση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου στις 20/11.2017. Δυστυχώς η προσέλευση εκπροσώπων των αρμόδιων φορέων ήταν περιορισμένη, και εκτός του ΦΔπαρευρέθηκαν επίσης οι Αντιδήμαρχοι κ. Τρούμπας Δημήτριος και ο κ. Μάνος Βασίλειος

του Τμήματος Περιβάλλοντος & Πολ. Προστασίας ως εκπρόσωποι του Δήμου Ν. Κυνουρίας και ο Προϊστάμενος της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας Αρκαδίας κ. Σταθάς Γεώργιος.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης έγινε συνοπτική παρουσίαση των δυσκολιών και των ελλείψεων που αντιμετωπίζει ο Δήμος Ν. Κυνουρίας εν όψει της νέας χειμερινής περιόδου όπως η έλλειψη αλατιού και εκχιονιστικών μηχανημάτων. Επισημάνθηκε η ανάγκη για μεγαλύτερη συμβολή της Περιφέρειας Πελοποννήσου κυρίως στην πρόληψη, καθώς σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, λόγω τοποθεσίας είναι πρακτικά αδύνατο να παραχθεί βοήθεια (π.χ. να αποσταλούν εκχιονιστικά μηχανήματα). Τονίστηκε η κατά το δυνατό έγκαιρη προετοιμασία που έχει πραγματοποιήσει ο Δήμος, καθαρίζοντας ρέματα κ.α. Επίσης τέθηκε ένα θέμα που απασχολεί τον Δήμο Νότιας Κυνουρίας σχετικά με την καθίζηση που έχει υποστεί το παλιό λιμάνι και την άμεση επέμβαση της Πολιτικής Προστασίας.

Από την πλευρά του ο κ. Σταθάς τόνισε τη σημασία της «γραφειοκρατίας», καθώς σε περίπτωση συμβάντων οι αιτήσεις για συμβολή της Περιφέρειας καταθέτονται στον εκάστοτε Δήμο, με τελικό αποδέκτη την Π.Π. σε σωστούς και έγκαιρους χρόνους.

ΟΥπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/ Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης του Φορέα Διαχείρισης όρους αναφέρθηκε στην εργασιακή αβεβαιότητα που υφίσταται το προσωπικό και στα τελευταία γεγονότα, όπως το υπό διαβούλευση το σχέδιο νόμου σχετικά με την «Οργάνωση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών» του Υπουργείου

Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ). Τέλος τονίστηκε ότι ο Φορέας θα συμβάλει με όσα μέσα διαθέτει για βοήθεια όποτε του ζητηθεί.

(28/11/2017) Συμμετοχή στην "Συνεδρίαση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας Αρκαδίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2017-2018" στην Περιφέρεια στην Τρίπολη.

Στις 28/11/2017 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μετά από πρόσκληση της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας Πελοποννήσου για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2017-2018. Στη σύσκεψη παρευρέθηκαν οι Διοικητές των Πυροσβεστικών Σωμάτων όλων των

μονάδων της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας, εκπρόσωποι του Αστυνομικού Σώματος και του Στρατού Ξηράς, μέλη μερικών Δημοτικών Αρχών της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας ενώ συζητήθηκε έντονα η απουσία των προϊσταμένων των Δασικών Υπηρεσιών Αρκαδίας.

Προήδρευσε της επιτροπής ο αντιπεριφερειάρχης Πολιτικής Προστασίας Γεώργιος Ρουμελιώτης και τόνισε ότι τα φυσικά φαινόμενα είναι απρόβλεπτα κάνοντας αναφορά στα όσα έγιναν στην Μάνδρα Αττικής καθώς στο ότι θα πρέπει να είναι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς σε εγρήγορση ώστε να αποφευχθούν τέτοια συμβάντα. Έγινε απολογισμός της αντιπυρικής περιόδου και προγραμματισμός δράσεων εν όψει Χειμώνα.

Ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Τρίπολης Κολυβήρας Αθανάσιος μεταξύ άλλων τόνισε ότι η ΠΥ είναι σε ετοιμότητα και μπορούν να αντιμετωπίσουν οτιδήποτε, τονίζοντας ότι οι

συνεχείς περιπολίες θα συνεχιστούν και το χειμώνα, προκειμένου να υπάρξει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Μίλησαν τα μέλη των Δημοτικών Αρχών καθώς και ο εκπρόσωπος των εθελοντικών ομάδων. Εξέφρασαν τα παράπονα τους καθώς και τις απαιτήσεις τους ζητώντας άμεσα βοήθεια από την Περιφέρεια μέσω του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, ώστε να έχουν άμεσα βοήθεια σε υλικό τεχνική υποδομή και σε θέματα που αφορούν τον άμεσο συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Στην σύσκεψη παρευρέθηκε ο πρόεδρος του ΔΣ του Φορέα Διαχείρισης κ. Μήλιος Δημήτριος και ο υπεύθυνος του Τμήματος Επόπτευσης/Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης κ. Αναστόπουλος Δήμος. Αναφέρθηκαν στην εργασιακή αβεβαιότητα που υφίσταται το προσωπικό και στα τελευταία γεγονότα, όπως το υπό διαβούλευση το σχέδιο νόμου σχετικά με την «Οργάνωση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ). Τέλος, τονίστηκε ότι ο Φορέας θα συμβάλει με όσα μέσα διαθέτει για βοήθεια όποτε του ζητηθεί και μπορεί καθώς έχει άριστη συνεργασία με τις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες Αρκαδίας και Λακωνίας καθώς και με υπηρεσίες όπως Δημοτικές Αρχές, Δασαρχεία κλπ.

Παρακάτω απεικονίζεται το σύνολο των δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης που συμμετείχε το προσωπικό του Τμήματος Φύλαξης κατά το έτος 2017:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Εκδήλωση ορνιθοπαράτηρησης στο πλαίσιο των μεσοχειμωνιάτικων καταμετρήσεων υδρόβιων πουλιών της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας
Ξεναγήση της α΄ και β΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Άστρους στον υγρότοπο Μουστού και στο ΚΠΕ Άστρους.
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων
Περιβαλλοντική ενημέρωση των δύο πρώτων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου Άστρους στη λιμνοθάλασσα Μουστού και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους
Περιβαλλοντική ενημέρωση του Δημοτικού Σχολείου Σταδίου Τεγέας στη λιμνοθάλασσα Μουστού και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους
Περιβαλλοντική ενημέρωση του 1 ^{ου} Γυμνασίου Ραφήνας στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους
ΜΑΡΤΙΟΣ
Εθελοντικός καθαρισμός του υγροβιότοπου Μουστού με αφορμή την πανελλαδική καμπάνια Let's do it
Περιβαλλοντική εκπαιδευτική ενημέρωση για τους μαθητές της Γ΄ και της Δ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Άστρους στη λιμνοθάλασσα Μουστού
Περιβαλλοντική εκπαιδευτική ενημέρωση για τους μαθητές της Α΄ και της Β΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Βερβένων στη λιμνοθάλασσα Μουστού

Περιβαλλοντική ενημέρωση του 41°Λύκειο Αθηνών στη λιμνοθάλασσα Μουστού
Περιβαλλοντική δράση «Χελιδονίσματα» στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ανδρέα Αρκαδίας
Περιβαλλοντική δράση «Χελιδονίσματα» στο Δημοτικό Σχολείο Παρ. Αστρους Αρκαδίας
Δράση φύτευσης αρωματικών φυτών στο Δημοτικό Σχολείο Δολιανών.
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
Περιβαλλοντική ενημέρωση του Λυκείου του Εκπαιδευτηρίου της Ελληνογερμανικής Αγωγής στην συστάδα δενδρόκεδρου της μονής Μαλεβής
Περιβαλλοντική ενημέρωση της ομάδας του 1 ^{ου} Συστήματος Προσκόπων Ερμιονίδας στην προστατευόμενη περιοχή όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού.
Περιβαλλοντική εκπαιδευτική ενημέρωση για τους μαθητές της Γ΄ και της Δ΄ τάξης του 6ου Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου στη λιμνοθάλασσα Μουστού
Περιβαλλοντική εκπαιδευτική ενημέρωση στη λιμνοθάλασσα Μουστού για τους μαθητές του 4 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ναυπλίου.
Περιβαλλοντική δράση «Χελιδονίσματα» και περιβαλλοντική ενημέρωση μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Σκαφιδακίου
ΙΟΥΝΙΟΣ
Εθελοντικοί καθαρισμοί στο πλαίσιο της πανελλαδικής εκστρατείας «Καθαρίστε τη Μεσόγειο».
Ποικίλες περιβαλλοντικές δράσεις με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική ενημέρωση ομάδας Ρώσων επισκεπτών στο δάσος δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής.
ΙΟΥΛΙΟΣ
Διοργάνωση αγώνα υπέρ- απόστασης «ΚΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΑΣΜΑ» για 4 ^η συνεχόμενη φορά
Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου στο πλαίσιο του φεστιβάλ "Loving Μελιτζάzz 2017".
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού στις εκδηλώσεις της Γιορτής του Δάσους 2017 στην Καστάνιτσα Αρκαδίας.
Περιβαλλοντική δράση «Οι φίλοι εθελοντές του Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού ανοίγουν τον δρόμο για ένα καθαρό περιβάλλον»
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
Πανευρωπαϊκή Γιορτή των Πουλιών 2017 (EuroBirdwatch 2017) στον υγρότοπο Μουστού
Συνάντηση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της Αρκαδίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση χιονοπτώσεων, πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων χειμερινής περιόδου 2017-2018
Περιβαλλοντική ενημέρωση στο πλαίσιο της δράσης «Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς» της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λακωνίας στο Γεράκι Λακωνίας
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
Λειτουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας στο πλαίσιο της 34 ^{ης} Γιορτής Κάστανου στην Καστάνιτσα Αρκαδίας
Ξεναγήση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αποστόλου στο ΚΠΕ Καστάνιτσας
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
Περιβαλλοντική Ενημέρωση του 7 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Άργους στην λιμνοθάλασσα του Μουστού και στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αστρους

Προστασία και Διαχείριση

Οι φύλακες συμμετέχουν ενεργά στις δράσεις προστασίας και διαχείρισης για την υποστήριξη/υλοποίηση εργασιών διαχείρισης, για την αναγνώριση ειδών πανίδας και χλωρίδας, για την ορθή υποστήριξη των επιστολών που αποστέλλονται σχετικά με τις καταγγελίες παράνομων δραστηριοτήτων και για τη διευκόλυνση της κίνησης του υπόλοιπου προσωπικού.

Η συνεργασία των δύο τμημάτων (της Προστασίας και της Φύλαξης) είναι άμεση κυρίως όσον αφορά τις καταγγελίες των παράνομων δραστηριοτήτων, και στην τεκμηρίωση των επιστολών που αφορούν επιχωματώσεις και απορρίψεις στερεών υλικών και απορριμμάτων, μέσω των αυτοψιών που διενεργούνται από τους φύλακες.

Οι φύλακες συμμετείχαν στις εξής επιπλέον εργασίες:

- ▷ Καθαρισμό της Λιμνοθάλασσας του Μουστού και των όχθων της από απορρίμματα.
- ▷ Εργασίες πεδίου και μετακίνηση υπαλλήλων του Φορέα για καταγραφή των ειδών πανίδας και τυχόν τραυματισμένων ζώων.
- ▷ Μεταφορά τραυματισμένων ζώων και διακομιδή τους σε οργανώσεις περίθαλψης άγριων ζώων (ANIMA κλπ).
- ▷ Καταγραφή στο Δελτίο Παρακολούθησης τα βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία που εντοπίζουν στις περιοχές αρμοδιότητάς τους, μαρκάρουν με το GPS τη γεωγραφική θέση και σημειώνουν το είδος και τον αριθμό των ατόμων που παρατηρούν.
- ▷ Ενημέρωση, εξυπηρέτηση και έλεγχος της κίνησης των επισκεπτών μέσα στα όρια της προστατευόμενης περιοχής
- ▷ Συλλογή πρωτογενών δεδομένων από το πεδίο
- ▷ Διευκόλυνση της κίνησης του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ή άλλου εξουσιοδοτημένου οργάνου.

Κεφάλαιο 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΩΝ 2011 - 2017

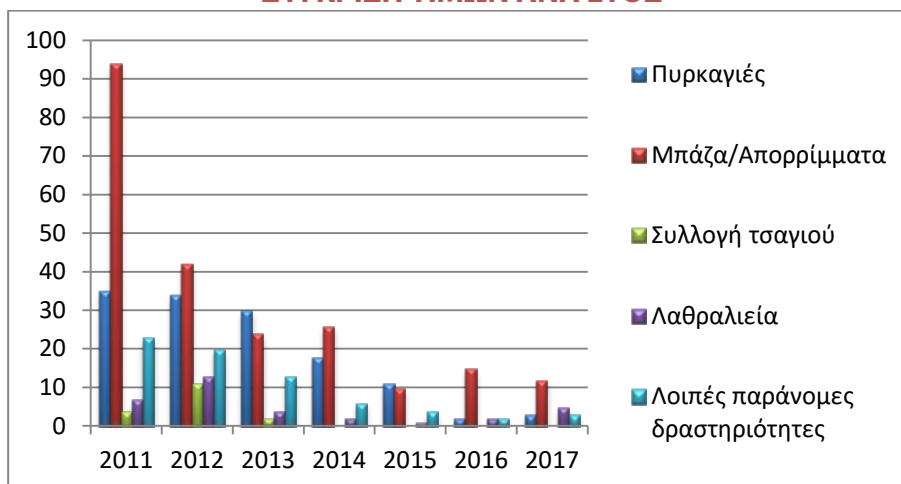
Κάνοντας χρήση της γνώσης που αποκτήθηκε στο πεδίο και στο αντικείμενο της φύλαξης πρέπει να απαντηθεί πρώτα το ερώτημα αν η φύλαξη πέτυχε ή όχι τους στόχους της. Η γενική άποψη που απορρέει από τα αποτελέσματα του Τμήματος είναι πως η φύλαξη κρίνεται επιτυχής και αυτό το αποδεικνύουν τα νούμερα που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των περιόδων και τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία όσον αφορά στην πλειοψηφία των παράνομων ενεργειών από τον Απρίλη του 2011 όπου και έγινε η πρόσληψη των φυλάκων, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα έτη και το κλείσιμο του προγράμματος στα τέλη του 2017.

Παρόλο που οι φυλάκες περιορίζονταν στην επίβλεψη και την εποπτεία της περιοχής χωρίς να μπορούν να κάνουν ουσιαστικό έλεγχο όταν εντόπιζαν οποιαδήποτε παράβαση, η παρουσία τους και μόνο στο πεδίο με τις περιπολίες που πραγματοποιούσαν έπαιξε ανασταλτικό ρόλο. Όμως δεν παύει η ανεπάρκεια στην δυνατότητα ανακριτικών αρμοδιοτήτων, να είναι κάτι που αποδεδειγμένα θα απέφερε πολλά περισσότερα αποτελέσματα.

Η φύλαξη κρίνεται επαρκής και αυτό αποδεικνύεται από το σύνολο των καταγεγραμμένων περιστατικών (Απρίλιος 2011 - Δεκέμβριος 2017) τα οποία είχαν φθίνουσα πορεία αναφορικά στις παράνομες ενέργειες εκτός του 2017 αναφορικά στη λαθραλιεία που είχαμε μια μικρή αύξηση από το 2016. Η παρουσία των φυλάκων στο πεδίο, παρόλο που περιορίζεται στην επίβλεψη, τη σύσταση και την εποπτεία της περιοχής, έπαιξε ανασταλτικό ρόλο.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τη σύγκριση των επτά περιόδων ετών:

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011 – 2017
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Τα περισσότερα περιστατικά παρατηρήθηκαν πλησίον κατοικημένων τοποθεσιών και των περιοχών με τη μεγαλύτερη τουριστική δραστηριότητα. Επιπλέον, για τους πολίτες το πιο σύνηθες περιβάλλον απόρριψης απορριμμάτων είναι τα ρέματα, χείμαρρους και υγροτοπικές περιοχές. Μέσα από το γράφημα διακρίνουμε μια πτώση σε όλες σχεδόν τις παράνομες δραστηριότητες χρόνο με το χρόνο εντός της Προστατευόμενης Περιοχής.

Στο επίπεδο των συνεργασιών ο Φορέας Διαχείρισης κατάφερε να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενεργούς φορείς και να συνεργάζεται στενά όχι μόνο με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νόμου άλλα και με υγιείς κοινωνικές ομάδες (κτηνοτρόφους, παραγωγούς, συνεταιρισμούς κ.α.) των οποίων η συνεργασία είναι πολλές φορές ουσιαστική και ωφέλιμη. Τα έτη που διανύσαμε ήταν καίρια η συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λόγω των αυξημένων πυρκαγιών στην περιοχή, αλλά και με τα κατά τόπους Δασαρχεία με αποτέλεσμα την αναστολή πολλών παράνομων δραστηριοτήτων.

Το Σχέδιο Επόπτευσης - Φύλαξης, περιόδου 01/2016 - 12/2017 (εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 7.24/2015 απόφαση του Δ.Σ.) εκπονήθηκε από το Φορέα Διαχείρισης και σύμφωνα με αυτό πραγματοποιήθηκε η φύλαξη από το προσωπικό για το παρόν χρονικό διάστημα. Το Σχέδιο Φύλαξης συνοδεύεται από ένα εκτενέστατο τεύχος χαρτών, οι οποίοι είναι βασικοί άξονες για την υλοποίηση του. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο τομέας του προσωπικού παρουσιάζει πρόβλημα σε σχέση με τον αριθμό των φυλάκων δεδομένου ότι τα όρια χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης εξαπλώνονται σε δύο Νομούς (Αρκαδίας, Λακωνίας) καταλαμβάνοντας έκταση περί τα 1.147.000 στρέμματα. Είναι φανερό ότι με μόνο (4) τέσσερις φύλακες είναι ανέφικτη η καθημερινή κάλυψη τόσο μεγάλων χιλιομετρικών αποστάσεων και η ταυτόχρονη επίβλεψη όλων των περιοχών προστασίας. Η διασπορά των φυλάκων και των οχημάτων τους σε τρεις περιοχές βοήθησε το έργο τους σε μεγάλο βαθμό αλλά και πάλι είναι αδύνατον να γίνεται εποπτεία σε βάρδιες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας για να υπάρξει πλήρης έλεγχος των παράνομων δραστηριοτήτων στο πεδίο. Επίσης, με την υποβάθμιση που έχουν υποστεί μερικοί από τους ήδη υπάρχοντες φορείς (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχείο), λόγω περικοπών των απαραίτητων κονδυλίων, οι φύλακες μαζί με τους Ομοσπονδιακούς θηροφύλακες, μένουν να είναι οι μόνοι που ελέγχουν τις περιοχές προστασίας καθημερινά και εφόσον οι βάρδιες απαρτίζονται από ένα μόνο άτομο (εκτός ειδικών περιπτώσεων) γίνεται κατανοητό ότι επιτελείται ένα αρκετά δύσκολο έργο και με μεγάλο προσωπικό ρίσκο για όσα έχουν επιτευχθεί.

Ο σχεδιασμός Σχεδίου Φύλαξης για τις περιόδους 01/2018 μέχρι 12/2019 γίνεται με βάση τη δημιουργία ενός συστήματος φύλαξης της προστατευόμενης περιοχής, που θα έχει χαρακτήρα περισσότερο εποπτικό, προληπτικό και αποτρεπτικό παρά κατασταλτικό. Το αντικείμενο του προσωπικού φύλαξης είναι να επιβλέπει την προστατευόμενη περιοχή, και όχι να κινείται στο χώρο με γνώμονα την ανίχνευση και καταστολή παράνομων δραστηριοτήτων, με την τιμωρία των παραβατών. Η διαρκής και συνεχής παρουσία του προσωπικού φύλαξης στο χώρο θα αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για την εκτέλεση παράνομων δραστηριοτήτων ενώ ταυτόχρονα θα προσφέρει ένα πρακτικό μηχανισμό ενημέρωσης των χρηστών της περιοχής αλλά και προστασίας (πχ. επιτήρηση για έγκαιρη ανίχνευση δασικών πυρκαγιών) με πολλαπλά οφέλη για τον τοπικό πληθυσμό. Παράλληλα θα καταγράφει περιστατικά παράνομων δραστηριοτήτων, θα τα αναφέρει στις αρμόδιες αρχές και θα συνεργάζεται με αυτές όπου αυτό είναι εφικτό, καθώς επίσης και με συλλόγους, σωματεία που επιδιώκουν τη προστασία και διατήρηση των ενδιατημάτων προς όφελος του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και των ειδών που τα απαρτίζουν.

Πολλές από τις πιέσεις – απειλές που δέχεται η προστατευόμενη περιοχή σχετίζονται με ανθρώπινες δραστηριότητες που έχουν έμμεσες επιπτώσεις στους πληθυσμούς και τα ενδιατήματα των ειδών και τύπων οικοτόπων. Η έλλειψη βασικής γνώσης σε θέματα οικολογίας των ειδών αλλά και των επιπτώσεων που προκαλούν οι εκάστοτε δραστηριότητες στους οικοτόπους αποτελεί βασικό παράγοντα πίεσης. Πολλές δραστηριότητες όπως για παράδειγμα οι τουριστικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου μπορεί να παρενοχλούν τα είδη λόγω έλλειψης σωστής ενημέρωσης των επισκεπτών για τις περιοχές προστασίας όπως, την Ειδική Ζώνη Διατήρησης υγροτόπου Μουστού, τις περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης υγροτόπου Μουστού και δάσους δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής, τα Καταφύγια Άγριας Ζωής καθώς επίσης και για τα είδη προτεραιότητας. Η έλλειψη πληροφόρησης οδηγεί στην αδιαφορία των πολιτών οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις δεν αντιλαμβάνονται τη ζημιά που προκαλούν. Στόχος του προσωπικού φύλαξης είναι κατά τη διάρκεια της επιτήρησης να ενημερώνουν τους πολίτες για το καθεστώς προστασίας της προστατευόμενης περιοχής και των επιμέρους περιοχών προστασίας, τα είδη προτεραιότητας και τους οικοτόπους προτεραιότητας.

Το σχέδιο φύλαξης για τα έτη 2018-2019 είναι απόρροια της εμπειρίας που αποκτήθηκε την περίοδο 2008-2009 (απασχολούμενο προσωπικό με ολιγόμηνες συμβάσεις) και 2011 μέχρι τέλος του 2017 (προσωπικό πλήρους απασχόλησης).

Κεφάλαιο 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, θέτονται προτάσεις οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά τη νέα περίοδο του έτους 2018, για να δώσουν στην προστατευόμενη περιοχή μία φύλαξη που ως μοναδικό αποτέλεσμα θα έχει την αποτροπή και καταστολή των παράνομων ενεργειών.

Μέσα στο 2018 πρόκειται να ψηφιστεί το Νομοσχέδιο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος σχετικά με την «Οργάνωση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών». Το αναφερόμενο νομοσχέδιο, μεταξύ άλλων, προβλέπει τη δημιουργία νέων Φορέων Διαχείρισης (36 από 28 ΦΔΠΠ), αλλά και την επέκταση των ορίων χωρικής αρμοδιότητας των υπαρχόντων Φορέων καλύπτοντας έτσι το 100% των περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000».

Ο Φορέας Διαχείρισης όρους Πάρνωννα & υγροτόπου Μουστού (ΦΔΟΠΥΜ), με έκταση προστατευόμενης περιοχής εμβαδού 114.089 ha, περιλαμβάνει πέντε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «NATURA 2000», οι οποίες καταλαμβάνουν περίπου 59.691 ha της Προστατευόμενης Περιοχής. (**ΕΖΔ**: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, **ΖΕΠ**: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας):

- 1) ΕΖΔ – Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003) (368,24 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 99,18%.
- 2) ΕΖΔ – Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005) (6.985,47 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 61,82%.
- 3) ΕΖΔ – Κορυφές όρους Πάρνωννα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006) (55.767,52 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό 98,24%.
- 4) ΕΖΔ – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001) (28.797,97 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό μόνο το 0,77%.
- 5) ΖΕΠ – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha). Από την συνολική έκταση της, περιλαμβάνεται στα όρια του ΦΔΟΠΥΜ ποσοστό μόνο το 0,77%.

Οι αριθμημένες (2) και (4) περιοχές με κωδικούς GR 2520005 και GR 2540001, είναι τροποποιήθηκαν (προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας - **πΤΚΣ**), επεκτείνονται και πλέον

θα ονομάζονται «Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη» (8.293,47 ha) και «Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι» (38.869,97 ha), αντίστοιχα, βάσει της υπ' αρ. 50743 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β 4432/15.12.2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο ολόκληρες οι ανωτέρω περιοχές περιλαμβάνονται στην χωρική αρμοδιότητα του ΦΔΟΠΥΜ, ενώ προστίθενται και πέντε (5) νέες περιοχές:

- 1) ΕΖΔ - Ακροναυπλία και Παλαμήδι (κωδικός: GR 2510003) (366,16 ha).
- 2) ΖΕΠ - Όρη Αρτεμίσιο και Λύρκειο (κωδικός: GR 2510004) (11.477,38 ha).
- 3) ΕΖΔ - Όρος Μαίναλο (κωδικός: GR 2520001) (22.673,07 ha).
- 4) ΕΖΔ - Λίμνη Τάκα (κωδικός: GR 2520002) (1.033,15 ha).
- 5) ΕΖΔ-ΖΕΠ – Λίμνη Στυμφαλία (κωδικός: GR 2530002) (1.308,91 ha).
- 6) ΕΖΔ – Όρος Ολίγυρτος (κωδικός: GR 2530004) (8.630,65 ha).
- 7) ΕΖΔ – Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος (κωδικός: GR 2540002) (5.493,74 ha).
- 8) ΕΖΔ-ΠΤΚΣ – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (κωδικός: GR 2540003) (10.632,61 ha).
- 9) ΖΕΠ – Υγρότοποι Εκβολών Ευρώτα (κωδικός: GR 2540007) (37.566,61 ha).

Επιπλέον, ο Φορέας Διαχείρισης διατηρεί την έδρα του στο Άστρος Αρκαδίας και μετονομάζεται σε Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου και Μονεμβασιάς.

Με τις νέες συμπληρώσεις περιοχών η περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του ΦΔ στις περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «NATURA 2000» ανέρχεται περίπου στα 164.914 ha. Με τα διευρυμένα όρια ανακύπτουν νέα και πιθανόν άγνωστα, προς το προσωπικό του ΦΔ, δεδομένα των περιοχών. Για την κάλυψη της νέας διευρυμένης προστατευόμενης περιοχής απαιτείται πρόσληψη νέου προσωπικού για την προστασία και φύλαξη της προστατευόμενης περιοχής, καινούργιο εξοπλισμό και μεγαλύτερο στόλο οχημάτων, η οποία προγραμματίζεται για τα επόμενα έτη.

Επιμόρφωση-Εκπαίδευση

Η συνεχής επιμόρφωση - εκπαίδευση των φυλάκων, με σεμινάρια από διάφορους ενεργούς φορείς και όργανα, σε θέματα που αφορούν τον τομέα τους θα οπλίσει το προσωπικό με ακόμα περισσότερα προσόντα ώστε να είναι ακόμη πιο αποτελεσματική η προστασία.

Συνεργασίες

Στο θέμα των συνεργασιών είναι αναγκαίο να γίνονται περιπολίες με μικτά κλιμάκια, με τα θεσμοθετημένα όργανα του Νομού, έτσι ώστε να μπορεί να πραγματοποιείται πλήρης έλεγχος και άμεση καταστολή των παράνομων δραστηριοτήτων και όχι απλή καταγραφή αυτών.

Προσωπικό

Η επάνδρωση των οχημάτων αυτών (λαμβάνοντας υπόψη άδειες, ρεπό, εναλλασσόμενο ωράριο κ.λπ.) απαιτεί τουλάχιστον 16 άτομα προσωπικό φύλαξης για την Προστατευόμενη Περιοχή της οποίας το μέγεθος είναι ιδιαίτερα μεγάλο.

Οχήματα

Τέσσερα (4) οχήματα αγροτικού τύπου σε μόνιμη βάση ώστε να πληρούνται όλες οι επιθυμητές βάρδιες φύλαξης. Το κάθε όχημα θα πρέπει να έχει τηλεσκόπιο ή κιάλια, κινητό τηλέφωνο και ενσωματωμένο GPS.

Στόλος οχημάτων του ΦΔ

Τμήμα Επόπτευσης/ Φύλαξης & Εφαρμογών Διαχείρισης

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001
Τηλ: 27550 22021, Fax: 2755022806
Email: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr

CREDITS

Φωτογραφίες: Αρχείο Φορέα Διαχείρισης όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού